

VÁNOCE VE FIRMÁCH

Šéfové by se neměli tvářit, že svátky nejsou, říká psycholog

Vítám vás na vánočním setkání a děkuju vám za celoroční spolupráci. Tahle věta by měla zaznít v každé firmě, která chce mít loajální a motivované zaměstnance. Radí to psycholog **Tomáš Vašák**.

Mohou firmy využít vánočních svátků k posílení vztahů mezi lidmi?

Jistě. Dobří ředitelé každý rok touto dobou proběhnou dílny i kanceláře a všem osobně popřejí hezké Vánoce. Nestojí to nic – kromě jejich času a sociálních dovedností.

Pryč je doba, kdy podniky utrácely za vánoční dárky velké sumy a pořádaly noblesní večírky. Dnes se šetří, kde se dá, a řada zaměstnanců si stěžuje, že jim šéfové ani nepopřejí, natož aby jim dali nějakou pozornost.

V komunikaci mezi lidmi platí, že forma je velmi důležitá. Často manažery upozorňuji, že většinou uráží forma, nikoliv obsah sdělení. Z toho vyplývá, že nejde o to, jak velký je dárek či vánoční přilepšení, ale o to, jak je firma svým lidem dává. Nikdo se neurazí, že dárek není tak honosný jako v letech bohatých. Na druhou stranu pokud se firma tváří, že žádné Vánoce nejsou, lidé na to reagují negativně. A určitě to nepřispěje k větší loajalitě zaměstnanců a k jejich nadšení k další práci.

Je důležité, aby firma v době Vánoc uspořádala nějaký večírek či setkání?

Určitě, protože večírky a oslavy si většina lidí užívá a těší se na ně. V rozpočtu se na to určitě najdou peníze. A když je jich málo, stačí zajistit jen posezení v restauraci v okolí nebo pohostění v nějaké velké

„Někteří manažeři nedokážou opustit cílů a výkonů a jejich vánoční proslovy připomínají spíše poradu. Co pracovníky více povzbudí a svátečně naladí než zmínka o nepovedené kampani a poklesu prodeje o pět procent?“

Tomáš Vašák, psycholog

zasedací místnosti. Nicméně stává se, že někteří manažeři nedokážou opustit téma cílů a výkonů a jejich vánoční proslovy připomínají spíše poradu. Leckdy dokonce šéfové neodolají a patřičně zdůrazní zklamání z neúspěchu. Co pracovníky více povzbudí a svátečně naladí než zmínka o nepovedené kampani a poklesu prodeje o pět procent?

Na takovém večírku by zábava asi dost vzála...

Ale v praxi se i s takovými veselnicemi běž-

ně setkávám. Nelze se pak divit, že se na akci lidé posilí alkoholem, aby nudný večírek přežili. Někteří potom po pěti vodkách managementu vysvětlují, v čem je chyba výrobního programu a jak by se měly nastavit procesy. Takže na to pozor! Navíc žijeme v době mobilních technologií a nikdo jistě nechce druhý den na internetu vidět detaily toho, jak ztratil sebekontrolu, o čemž se v kuloárech bude povídat minimálně do příštích Vánoc. Myslím, že nejrozumnější je, pokud manažer zábavu rozjede a včas se vytratí.

A co byste poradil lidem, kterým firemní setkání nahání hrůzu? Měli by se alespoň na Vánoce přemoci a vyrazit mezi kolegy?

Nu, jednou ročně by to asi stálo za to. Nikdo od vás přece nechce, abyste tancovali na stole a zpívali karaoke. To je vaše volba. Proč hodinku nepobýt a nepopovídat si o cukroví, ozdobách nebo starostech s dárky. Nemusíte ani moc mluvit, stačí poslouchat, usmívat se a mít dobrou vůli. Těžko uvěřit, že jsou v práci všude kolem vás jen samí nepřijemní lidé, které tak nesnášíte, že s nimi nevydržíte ani chvíli neformálního setkání.

Kateřina Hovorková

ANKETA

Jaký pracovní vánoční dárek vás nejvíc překvapil?

Martina Ježková
Account Manager,
AMI Communications

» Dva krvavé hovězí steaky

Máme v týmu hezký předvánoční zvyk: vždy měsíc před svátky uspořádáme tajné losování a vytáhneme si jméno kolegy, kterému budeme kupovat dárek. Je to zároveň zkouška toho, jak dobře se známe a navzájem posloucháme. Miluji jídlo – exotické nebo české, ale hlavně dobré a kvalitní. V minulém roce mě kolega překvapil průhlednou krabičkou, v níž se vyjmaly, ba přímo zářily, dva krvavé hovězí steaky z argentinského býčka. Udělal mi tím obrovskou radost a připravil mi nezapomenutelný chuťový zážitek.

Lenka Volfová
Head of Marketing,
CompuGroup Medical

» Kniha o československém opevnění

Od obchodních partnerů většinou dostávám nějakou sladkou či tekutou pozornost, letos to však bylo jinak. Společně s vánočním přáním jsem obdržela knihu o lehkém vojenském opevnění Československa. Pro ženu ze zdravotnictví to byl opravdu zajímavý dárek. I když některá pravidla boje lze určitě uplatnit i v byznysu. Možná mi měla připomenout, jak důležitá je bezpečnost, hlavně pro nás z oblasti zdravotnického IT. Před lety jsem dostala krásné ručně vyřezávané šachy, hraje se s nimi doma dodnes.

Pavel Huml
Real Estate Director,
Ahold Czech Republic

» Životopis Steva Jobse

Pro mě byla vždy nejlepším dávkem kniha, proto mě potěšil životopis Steva Jobse, který jsem dostal před dvěma lety k Vánocům od svých kolegů. Přčetl jsem ho s obrovským zájmem a současně s velkou zvědavostí. Je to opravdu strhujících 600 stran. Po této knize sáhnou vždy, když si potřebuji na chvíli odpočinout a srovnat myšlenky v hlavě. Ať ji otevřu na kterékoliv straně, vždy mě okamžitě vtáhne do děje. A životopis Steva Jobse je vlastně prototyp hesla V jednoduchosti je síla!

Ilustrace: Shutterstock

Jiří Čihák
PR manažer,
Electro World ČR a SR

» Poukaz na určitou částku, již přispějeme na charitu

Potěšil mě letošní nešední dárek, který jsme v práci dostali od našeho obchodního partnera. Místo klasických lahvi nebo reklamních předmětů nám zaslal darovací voucher na určitou částku. Na nás pak bylo rozhodnutí, kterou neziskovou organizaci podpoříme. Je to velmi kreativní nápad a zároveň hezké vánoční gesto, které má smysl.

Mária Kecsová
komunikační specialista
banky ZUNO

» Skok padákem z vrtulníku

Dárek, na který opravdu nikdy nepomenu, mi dali moji kolegové. Obdarovali mě totiž poukázku na skok padákem z vrtulníku. Byl to ten nejláznivější dárek, který jsem kdy dostala, působivý zvláště v poklidném čase Vánoc.

Jiří Fusek
sládek pivovaru
Gambrinus

» Splněný pracovní sen

Musím přiznat, že nejkrásnější vánoční dárek jsem dostal od svého budoucího zaměstnavatele v roce 2010, když jsem se dozvěděl, že jsem uspěl ve výběrovém řízení a od 1. ledna 2011 nastupuji na pozici sládky pivovaru Gambrinus. Chvilí jsem si myslel, že se mi to zdá, ale pak mi došlo, že se mi splnil můj největší pracovní sen.

Klára Jakubcová
Marketing Promotion
Manager, Tupperware

» Společná fotka s kolegy

Mně udělala největší radost zdánlivá maličkost – zarámovaná společná fotografie s mými kolegy z Tupperware, která mi bude připomínat nezapomenutelné chvíle strávené v této společnosti. Proč? Práce je pro mě důležitou součástí života. Trávím v ní spoustu času. Proto je pro mě zásadní, aby mě bavila, naplňovala a především, abych měla kolem sebe lidi, se nimiž je mi dobře.

PORADNA

Pracuji ve strojírenské firmě v nepřetržitém provozu. Když na mne vyjde nedělní pracovní směna a potřebuji být ten den doma, musím si brát dovolenou?

JUDr. Jan Kozubek
advokát z kanceláře
Becker a Poliakoff

Když nechci v neděli do práce, musím si brát dovolenou?

» Nepřetržitý provoz vyžaduje výkon práce 24 hodin denně sedm dnů v týdnu. Uplatňuje se v něm nepřetržitý pracovní režim, v němž se zaměstnanci pravidelně střídají ve směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích. Je to tedy práce nonstop.

Kromě nepřetržitého pracovního režimu zná zákoník práce ještě jednosměnný, dvousměnný a třisměnný. Rozdíl jsou i v délce týdenní pracovní doby: jednosměnný pracovní režim má stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin, dvousměnný 38,75 hodiny, třisměnný a nepřetržitý 37,5 hodiny. Jednosměnný, dvousměnný a třisměnný pracovní režim zpravidla trvá od pondělí do pátku.

Zaměstnavatel musí zajistit výkon práce v kterémkoli z režimů rozvržením pracovní doby, a to při za-

chování zákonných požadavků. Například musí zaručit, aby rozvržení nebylo v rozporu s hledisky bezpečné a zdraví neohrožující práce. Dále musí zajistit nepřetržitý odpočinek jedné mezi směnami, jednak v týdnu. Ten mezi směnami musí být alespoň 11 hodin (u lidí mladších 18 let 12 hodin) během 24 hodin po sobě jdoucích, ale třeba v nepřetržitých provozech může být zaměstnancům starším 18 let zkrácen až na osm hodin. Ale je nutné zachovat podmínku, že další odpočinek bude prodloužen právě o tu dobu, o niž byl předchozí zkrácen.

Nepřetržitý odpočinek v týdnu musí trvat alespoň 35 hodin, nicméně u nepřetržitého provozu a lidí starších 18 let může být zkrácen až na 24 hodin. Pokud k tomu dojde, další odpočinek v týdnu, tedy za období dvou týdnů, musí být alespoň

70 hodin. Tato pravidla musí mít zaměstnavatel na paměti při rozvržení pracovní doby.

Pro nepřetržitý provoz je dále typické, že zaměstnavatel může nařídít práci i o svátcích, sobotách a nedělích a zaměstnanec se musí takovému rozhodnutí podrobit a do práce v tyto dny nastoupit.

Informace o týdenní pracovní době a jejím rozvržení by měla být uvedena v pracovní smlouvě. Pokud tomu tak není, musí o tom zaměstnavatel informovat zaměstnance písemně nejpozději do jednoho měsíce od vzniku pracovního poměru. Dále je zaměstnavatel povinen vypracovávat písemný rozvrh týdenní pracovní doby a seznamovat s ním zaměstnance, a to nejméně dva týdny před začátkem období, na které je pracovní doba rozvržena. Existuje však možnost domluvit se se zaměst-

nancem na jiné lhůtě. Totéž platí i pro změny v naplánovaném rozvrhu týdenní pracovní doby.

V nepřetržitém provozu se tedy stává, že výkon práce případně na víkendy či svátky. Zaměstnanec musí takový rozvrh respektovat. Pokud potřebujete v neděli volno, ať neplacené, či dovolenou, nebo například náhradní volno za práci ve svátek či přesčas, musíte o to zaměstnavatele požádat a ten musí souhlasit. Není tudíž možné, abyste si dovolenou prostě sám vzal.

U dovolených je to dokonce tak, že termín čerpání neurčuje zaměstnanec, ale zaměstnavatel, a to v souladu s rozvrhem (plánem) čerpání dovolených. Dále platí, že by celá dovolená nebo alespoň dva týdny měly být čerpány vždy v celku, takže drobení na jednotlivé dny rozhodně není žádoucí.

Napište nám a zeptejte se odborníků

Nevíte, na co máte v zaměstnání nárok, nejste si jisti, jaké pracovní podmínky vám musí zaměstnavatel poskytnout či v jakém případě může dát výpověď? Máte problémy s kolegy v práci nebo s nadřízenými, máte pocit, že jste diskriminováni kvůli svému názoru, věku či pohlaví? Posílejte nám své dotazy, předáme je specialistům na pracovní právo a zodpovíme je v rubrice Poradna. **Pište na e-mail: prilohey@mfdnes.cz**